KESKKONNAMINISTEERIUM

Hr Tiit Saarmets
AS Tootsi Turvas
info@tootsiturvas.ee

03.11.2015 nr 12-9/14/9659-1

Keskkonnamõju hindamise algatamine

Austatud härra Saarmets

AS Tootsi Turvas esitas Keskkonnaministeeriumile korrigeeritud maavara kaevandamise loa taotluse turba kaevandamiseks Ulila II turbatootmisalal, mis asub Pärnu maakonnas Puhja vallas (saabunud 09.02.2015 nr 481-4). Maavara kaevandamise luba taotletakse järgmistel tingimustel: mäeeraldise teenindusmaa pindala on 148,39 ha ja mäeeraldise pindala 128,34 ha; mäeeraldise piirides on vähelagunenud turba aktiivset tarbevaru 203 tuh t, millest kaevandatavat varu on 203 tuh t, ja hästilagunenud turba aktiivset tarbevaru on 615 tuh t, millest kaevandatavat varu on 570 tuh t; maavara kaevandamise lubatud maksimaalne aastamäär on 29 tuh t; loa kehtivusaeg on 30 aastat. Maavara kavandatakse kasutada põllumajanduses ja energeetikas. Taotletav Ulila II turbatootmisala mäeeraldis kuulub Keskkonnaministri määruses ''Kaevandamisega rikutud mahajäetud turbaalade nimekiri'' nimetatud kaevandamisega rikutud turbaalade hulka ning sellel mäeeraldisel kaevandamiseks ei kohaldata Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määrusega nr 293 kehtestatud turba kriitilise varu ja kasutatava varu suurust ja aastast kasutusmäära.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 punkti 1 kohaselt tuleb hinnata keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lõige 1 punkt 28 sätestab olulise keskkonnamõjuga tegevusena turba mehhaniseeritud kaevandamise. Sama seaduse § 11 lõige 3 sätestab, et § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine selle vajadust põhjendamata.

Samas esitas arendaja andmed, et Ulila turbakaevandamisalale on varasemalt koostatud keskkonnamõju hindamine. KeHJS § 11 lõige 6 kohaselt, kui kavandatava tegevusega kaasneb eeldatavalt oluline keskkonnamõju, jätab otsustaja selle keskkonnamõju hindamise algatamata, kui käesoleva seaduse § 6 lõikes 3 esitatud kriteeriumidele tugineva hinnangu tulemusena selgub, et kavandatava tegevuse keskkonnamõju on juba keskkonnamõju hindamise või keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus asjakohaselt hinnatud ja otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet.

Loa andja tutvus projekteerimisbüroo Maa ja Vesi ASi poolt 2008. a koostatud keskkonnamõju hindamise aruandega „Ulila turbakaevandamisala kuivendusvee ärajuhtimise keskkonnamõju aruanne“. Antud aruandes on keskkonnamõju hindamise objektiks projekteerimisbüroo Maa ja Vesi poolt koostatud Ulila turbakaevandamisala vee erikasutusloa taotlus kuivendusvete ärajuhtimiseks. Kavandatava tegevuse ala paikneb Tartu maakonnas, Tartu linnast 15 km läänes, Puhja valla Teilma küla maadel. Kavandatava tegevuse ala hõlmab Sangla turbamaardla Ulila turbatootmisala mäeeraldise ja sellest lõunas paikneva Laeva metskonnale kuuluva karjääritiikide maa-ala. Antud keskkonnamõju hindamine ei hõlma Ulila II turbatootmisala. Seega ei ole Ulila turbakaevandamisala kuivendusvete ärajuhtimiseks koostatud keskkonnamõju hindamine piisav, et välja selgitada Ulila II turbaalal turba kaevandamisega kaasnevad eeldatavad mõjud ja nende vähendamiseks vajalikud leevendusmeetmed.

Kuna kavandatava tegevuse ala piirneb Natura võrgustikku kuuluva Alam-Pedja linnu- ja loodusaladega (rahvusvaheline kood EE0080374) ja Alam-Pedja looduskaitsealaga (keskkonnaregistri kood KLO1000455), millede minimaalne kaugus mäeeraldise läänepiirist on 200 m ja põhjapiirist 500 m, tuleb keskkonnamõju hindamise osana läbi viia ka Natura mõju hindamine Alam-Pedja looduskaitseala kaitse-eesmärkide ja ala terviklikkuse säilimise suhtes.

Arvestades eeltoodut ning tuginedes KeHJS § 3 punktile 1 ja § 6 lõike 1 punktile 28 algatan Pärnu maakonnas Puhja vallas Sangla turbamaardlal Ulila II turbatootmisalal kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju hindamise.

Lähtuvalt KeHJS § 11 lõikest 11 peatub tegevusloa (maavara kaevandamise loa) taotluse menetlus kuni aruande heakskiitmiseni ja vastava teate avaldamiseni Ametlikes Teadaannetes.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Talijärv
Kantsler

Teadmiseks: Puhja Vallavalitsus, Keskkonnaameti Pärnu-Viljandi regioon

Moonika Aunpuu 626 0709; moonika.aunpuu@envir.ee

KESKKONNAAMET

Helen Saarmets
keskkonnaspetsialist
aktsiaselts Tootsi Turvas
Helen.Saarmets@tootsiturvas.ee

Teie 17.08.2015/1798

Meie 27.11.2015 nr JT 7-6/15/18709-7

Vee erikasutusloa taotluse menetlusse võtmisest ning menetluse peatumisest teavitamine

Aktsiaseltsi Tootsi Turvas (registrikood 10021374, postiaadress Papiniidu 5, PÄRNU 80010) esitas 17.08.2015 Keskkonnaametile vee erikasutusloa taotluse, mis on registreeritud Keskkonnaameti dokumendi haldussüsteemis kirjana nr JT 7-6/15/18709.

Aktsiaseltsi Tootsi Turvas taotleb vee erikasutusluba Ulila turbatootmisalalt heitvee (kuivendusvee) juhtimiseks Elva jõkke.

Keskkonnaamet kontrollis vee erikasutusloa taotluse vastavust keskkonnaministri 26. märtsi 2002 määruses nr 18 „Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasutusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vajalike materjalide loetelu ja loa vormid“ (edaspidi *määrus nr 18*) § 5, § 6 ja § 7 sätestatud nõuetele. Vee erikasutusloa taotleja poolt esitatud andmed ei vasta määruse nr 18 nõuetele. Seoses sellega palus Keskkonnaamet esitada ettevõttel puuduolev kohaliku omavalitsuse nõusolek vee erikasutusloa väljastamiseks.

Aktsiaselts Tootsi Turvas pöördus nõusoleku saamiseks Puhja Vallavalitsuse poole, millega seoses edastas viimane Keskkonnaametile 14.09.2015 teadmiseks kirja nr 5-22/595-1 (Keskkonnaametis registreeritud kirjana nr JT 7-2/15/18125-8), kus juhib tähelepanu, et aktsiaseltsi Tootsi Turvas poolt esitatud vee erikasutusloa taotluses ei ole piisavalt kirjeldatud Ulila turbatootmisala kuivendussüsteemi mõju lähedal asuvate asulate põhjaveele/pinnaseveele sh kaevude veetasemele ning teeb ettepaneku läbi viia aktsiaseltsi Tootsi Turvas uue vee erikasutusloa väljastamise käigus täiendavad uuringud (eksperthinnang ja/või keskkonnamõju hindamine) Ulila turbatootmisala kuivendussüsteemi mõju hindamiseks lähedal asuvate (probleemsete) kaevude veetasemele.

Keskkonnaamet pidas Puhja Vallavalitsuse ettepanekut põhjendatuks ning palus 18.09.2015 kirjaga nr JT 7-6/15/18709-3 aktsiaseltsil Tootsi Turvas esitada vee erikasutusloa taotluse juurde Ulila turbatootmise kuivendussüsteemi tegelikku mõju põhjaveele/pinnaseveele sh kaevude veetasemetele käsitlev hürdogeoloogiline eksperthinnang kirjas esitatud mahus.

03.11.2015 algatas Keskkonnaministeerium kirjaga nr 12-9/14/9659-1 vastavalt KeHJS § 3 punktile 1 ja § 6 lõike 1 punktile 28 Tartu maakonnas Puhja vallas Sangla turbamaardlal Ulila II turbatootmisalal kavandatava tegevusega (turba tootmine) kaasneva keskkonnamõju hindamise. Ulila II turbatootmisala paikneb Ulila turbatoomisala kõrval ning territooriumilt ära juhitav liigvesi planeeritakse suunata läbi olemaoleva Ulila tootmisalala suublasse.

Seoses eeltooduga esitas aktsiaselts Tootsi Turvas 13.11.2015 (kiri registreeritud Keskkonnaametis kirjana JT 7-6/15/18709-6) ettepaneku viia eksperthinnangus nõutavad uuringud Ulila turbatootmisala kuivendussüsteemi tegeliku mõju põhjaveele/pinnaseveele sh kaevude veetasemetele läbi Ulila II keskkonnamõju hindamise protsessi käigus, täiendades keskkonnamõjude hindamise programmi vastavas ulatuses.

Kui ühele otsustajale esitatakse kavandatavaks tegevuseks vajaliku kahe või enama tegevusloa taotlus, võib KeHJS 11 lg 7 alusel otsustaja kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise menetlused arendaja nõusolekul liita, kui see ei kahjusta kolmandate isikute õigusi.

Tulenevalt eeltoodust **võtab Keskkonnaamet menetlusse** aktsiaseltsi Tootsi Turvas 17.08.2015 esitatud vee erikasutusloa taotluse Ulila turbatootmisalalt heitvee (kuivendusvee) juhtimiseks Elva jõkke ning **nõustub loa taotleja ettepanekuga viia eksperthinnangus nõutavad uuringud Ulila turbatootmisala kuivendussüsteemi tegeliku mõju põhjaveele/pinnaseveele sh kaevude veetasemetele läbi Ulila II keskkonnamõju hindamise protsessi käigus**, käsitledes keskkonnamõjude hindamise aruandes (sh programmis) järgmist:

1. Ulila turbatoomisalale rajatud kuivendussüsteemi tegeliku mõju ulatuse hinnang lähtuvalt Ridaküla küla salvkaevude olukorrast);
2. Probleemi kirjeldus;
3. Loetelu kasutatud andmetest;
4. Hüdrogeoloogiliste tingimuste iseloomustus:
    a. kohapeal kaevude veetasemete mõõtmine;
    b. probleemsete kaevude rajamise aeg, tarbimise maht ning iseloom, kaevude toitealade iseloomustus;
    c. ülevaade Elva jõe veetasemete ning sügavuste kohta piirkonnas;
    d. Hüdroloogilised tingimused tulenevalt kaardimaterjalist, riiklike seirekaevude andmetest või olemas arhiiviandmete põhjal;
    e. info vee liikumissuundade kohta;
    f. hinnang ümbruskonnas olevate kaevude tarbimise kohta, toimunud tegevuste kohta (tiikide rajamine jms) , mis võivad mõjutada lähedal paiknevate kaevude veetasemete alanemist;
    g. ülevaade Ulila turbatootmisala kuivendussüsteemist (kraavide sügavused, mõõdetud veetasemed jms) ja selle toimimisest;
5. Kogutud andmete analüüs - kindlasti peab olema näidatud, millistele faktilistele andmetele hinnang tugineb ja toodud vastavad põhjendused;
6. Tulenevalt andmete analüüsist ka vajalikud/võimalikud soovitused;
7. Järeldused, kus analüüsi tulemused, on lühidalt, üheselt mõistetavad ja selgelt uuesti ära toodud;
8. Välitööde korral võimalusel ka teostatud tööde/analüüside aktid;

KeHJS 11 lg 11 alusel peatub kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise korral vee erikasutusloa taotluse menetlus keskkonnamõjude hindamise aruande avalikustamiseni.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Helen Manguse
keskkonnakasutuse juhtivspetsialist
Jõgeva-Tartu regioon

Teadmiseks: Keskkonnaaminsteerium, moonika.aunpuu@envir.ee
Puhja Vallavalitsus, vald@puhja.ee, raido@puhja.ee

Triin Mägi 730 2245
triin.magi@keskkonnaamet.ee